

Srijeda, 20. studenog 2013.

P7_TA(2013)0489

Ključni informativni dokumenti za investicijske proizvode *I****Amandmani koje je usvojio Europski parlament 20. studenoga 2013. na prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o dokumentima s ključnim informacijama za investicijske proizvode (COM(2012)0352 – C7-0179/2012 – 2012/0169(COD))⁽¹⁾****(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)**

(2016/C 436/44)

Amandman br. 1

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA (*)

na prijedlog Komisije

UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o dokumentima s ključnim informacijama za investicijske proizvode

(Tekst važan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Kada razmatraju mogućnosti ulaganja, mali ulagatelji imaju na raspolaganju sve veći izbor različitih vrsta investicijskih proizvoda. Ti proizvodi **mogu** nuditi specifična investicijska rješenja prilagođena potrebama malih ulagatelja, ali često su složeni i teško razumljivi. Informacije o investicijskim proizvodima koje se trenutno pružaju ulagateljima nekoordinirane su i često ne pomažu malim ulagateljima pri usporedbi različitih proizvoda, **razumijevanju** njihovih karakteristika ni **jačanju znanja takvih ulagatelja** o financijama. Kao posljedica toga, mali ulagatelji često su ulagali uz rizike i troškove koje nisu potpuno razumjeli, pa su zbog toga ponekad trpjeli nepredviđene gubitke.
- (2) Poboljšavanje odredbi o transparentnosti investicijskih proizvoda koji se nude malim ulagateljima je važna mjera za zaštitu ulagatelja i preduvjet za ponovnu izgradnju povjerenje malih ulagatelja u financijsko tržište, **osobito nakon financijske krize**. Prvi koraci u tom smjeru već su poduzeti na razini Unije razvojem sustava ključnih informacija za ulagatelje uspostavljenog Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS).

⁽¹⁾ Predmet jev vraćen nadležnom odboru na ponovno razmatranje u skladu s člankom 57. stavkom 2. drugim podstavkom (A7-0368/2013)

(*) Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označuje se podebljanim kurzivom; a brisani tekst oznakom ■ .

⁽¹⁾ SL C 70, 9.3.2013., str. 2.

⁽²⁾ SL C 11, 15.1.2013., str. 59.

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (3) Ovisno o sektoru koji pruža investicijske proizvode i nacionalnoj regulaciji na tom području postoje različita pravila, što stvara nejednake uvjete između različitih proizvoda i distribucijskih kanala te se na taj način stvaraju dodatne prepreke za jedinstveno tržište financijskih usluga i proizvoda. Države članice već su poduzimale nepodudarne i neusklađene mjere da bi riješile nedostatke mjera za zaštitu ulagatelja i vjerojatno je da bi se takav trend mogao nastaviti. Nepodudarni pristupi pri pružanju informacija o investicijskim proizvodima ometaju razvoj jednakih mogućnosti za različite ponuditelje investicijskih proizvoda i one koji te proizvode prodaju te na taj način ometaju tržišno natjecanje. Takvo stanje bi osim toga stvorilo nejednaku razinu zaštite ulagatelja u Uniji. Takve nepodudarnosti predstavljaju prepreku uspostavi jedinstvenog tržišta i njegovu neometanom funkcioniranju. Shodno tomu, primjerena pravna osnova jest članak 114. UFEU-a, kako se tumači u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije.
- (4) Potrebno je uspostaviti jedinstvena pravila u pogledu transparentnosti na razini Unije primjenjiva na sve sudionike na tržištu investicijskih proizvoda kako bi se spriječile nepodudarnosti **te smanjili troškovi i nesigurnost za pružatelje proizvoda i distributere**. Potrebno je donijeti uredbu kojom će se zajamčiti donošenje zajedničkog standarda za dokumente s ključnim informacijama za ulagatelje kako bi se omogućilo usklađivanje oblika i sadržaja tih dokumenata. Izravno primjenjive odredbe uredbe trebaju zajamčiti da se na sve sudionike na tržištu investicijskih proizvoda primjenjuju isti zahtjevi. Time bi se također trebalo osigurati pružanje jednakih informacija i spriječiti postojanje različitih nacionalnih zahtjeva koji bi bili posljedica prenošenja direktive u nacionalna zakonodavstva. Donošenje uredbe također je prikladno jer se time osigurava da se na sve koji prodaju investicijske proizvode primjenjuju jednaki zahtjevi u pogledu pružanja dokumenta s ključnim informacijama malim ulagateljima.
- (5) Iako su poboljšanja u pružanju informacija o investicijskim proizvodima ključna za ponovnu izgradnju povjerenja malih ulagatelja u financijska tržišta, jednako su važni i djelotvorno uređeni postupci prodaje tih proizvoda. Ovom se Uredbom dopunjuju mjere za distribuciju (**uključujući investicijsko savjetovanje, mjere za zaštitu ulagatelja i druge prodajne usluge**) predviđene Direktivom 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Njom se nadopunjuju i mjere poduzete za distribuciju proizvoda osiguranja u Direktivi 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (6) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na sve proizvode **i temeljna ulaganja**, bez obzira na njihov oblik ili izradu, koji se nude u sektoru financijskih usluga kako bi malim ulagateljima pružili mogućnosti ulaganja i kod kojih povrat ulaganja koji se nudi ulagatelju ovisi o razvoju jedne ili više vrijednosti imovine ili referentne vrijednosti. To bi trebalo uključiti investicijske proizvode poput investicijskih fondova **i** polica životnog osiguranja **i ulaganja koja su temeljna ulaganja tim investicijskim fondovima i policama životnog osiguranja** i te potrošačke proizvode **uključujući** imovinu **koja je u neposrednom vlasništvu kao što su državne obveznice ili dionice koje se javno nude ili su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili je aktivno unutar jedne od država članica. Strukturirani paketi proizvoda** za male ulagatelje nalaze se između ulagatelja i tržišta kroz proces pakiranja, dodavanja ili povezivanja imovine radi stvaranja različitih rizika, osiguravanja različitih karakteristika proizvoda ili postizanja različitih struktura troškova u usporedbi s izravnim ulaganjem. Takvo pakiranje može omogućiti malim ulagateljima da preuzmu investicijske strategije koje bi inače bile nedostupne ili nepraktične, ali se njime može zahtijevati i stavljanje na raspolaganje dodatnih informacija, osobito kako bi se omogućile usporedbe između različitih načina pakiranja ulaganja **i kako bi se osiguralo da mali ulagatelji mogu razumjeti ključne karakteristike i rizike investicijskih proizvoda za male ulagatelje**.
- (6a) **Ova Uredba trebala bi se primjenjivati i na dionice ili jedinice subjekata posebne namjene i holding društva koje bi ponuditelj investicijskog proizvoda mogao osmisliti kako bi zaobišao odredbe ove Uredbe.**

⁽¹⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata kojom se izmjenjuje direktive Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktiva 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str.1.).

⁽²⁾ Direktiva 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju pri osiguranju (SL L 9, 15.1.2003., str. 3.).

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (6b) **Paketi investicijskih proizvoda trebali bi osigurati jasne koristi za male ulagatelje, poput raspodjele ulagateljskog rizika u brojne i različite gospodarske sektore ili temeljnu imovinu. Međutim, metode oblikovanja paketa također se mogu koristiti kako bi stvorile karakteristike investicijskih proizvoda čiji je cilj obmanuti potrošače pri njihovu donošenju odluke o ulaganju. Određeni proizvodi s kamatnim mamcem koriste se sklonostima u ponašanju malih ulagatelja, u ovom slučaju njihovom sklonošću neposrednom i privlačnom povratu ulaganja. Uporaba naziva proizvoda koji podrazumijevaju veću sigurnost nego što je to moguće na sličan se način koristi sklonostima u ponašanju potrošača, usmjeravanjem na njihovu nesklonost riziku. Stoga takve metode oblikovanja paketa stvaraju rizik da će se ulagatelji usmjeriti na neposrednu financijsku korist, a da u potpunosti ne shvate povezane buduće rizike. Cilj ove Uredbe trebao bi biti ograničavanje karakteristika paketa koje se koriste sklonostima ulagatelja pri donošenju odluka, sa svrhom da se promiče transparentnost i bolje razumijevanja rizika povezanih s paketima investicijskih proizvoda za male ulagatelje.**
- (7) Proizvodi osiguranja koji ne nude mogućnosti ulaganja trebali bi biti isključeni iz područja primjene ove Uredbe. Budući da je naglasak ove Uredbe na poboljšanju usporedivosti i razumljivosti informacija o investicijskim proizvodima koji se prodaju malim ulagateljima, proizvodi strukovnog mirovinskog osiguranja **i proizvodi individualnog mirovinskog osiguranja** trebali bi biti isključeni iz područja primjene ove Uredbe, pod uvjetom da nacionalno pravo propisuje financijski doprinos poslodavca i pod uvjetom da **poslodavac ili** zaposlenik nemaju izbora u pogledu ponuditelja proizvoda mirovinskog osiguranja. Investicijski fondovi namijenjeni institucijskim ulagateljima također su izvan područja primjene ove Uredbe jer nisu namijenjeni za prodaju malim ulagateljima. Međutim, investicijski proizvodi čija je namjena kumuliranje štednje za individualne mirovinske račune trebali bi ostati u području primjene jer su često u konkurenciji s drugim proizvodima u okviru ove Uredbe te se na sličan način distribuiraju malim ulagateljima.
- (8) Kako bi se razjasnio odnos između obveza iz ove Uredbe i obveza utvrđenih Direktivom 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Direktivom 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, nužno je utvrditi da navedene dvije direktive **nadopunjuju** ovu Uredbu. **Dokument s ključnim informacijama za ulagatelje bi prvenstveno trebao sadržavati sažetak s ključnim informacijama kako je navedeno u članku 5. stavku 2. Direktive 2003/71/EZ nakon pregleda ove Uredbe.**
- (8a) **Ponuditelji investicijskih proizvoda trebali bi osigurati sukladnost investicijskog proizvoda koji oblikuju s profilom ciljanog malog ulagatelja. Stoga bi trebali uspostaviti postupak prethodnog odobrenja proizvoda kako bi osigurali da njihovi investicijski proizvodi ne izlože male ulagatelje temeljnoj imovini čiji profil rizičnosti i uspješnosti nije lako razumljiv.**
- (8b) **Nadležnim tijelima i europskim nadzornim tijelima(ESA) bi na zahtjev trebalo pružiti sve informacije koje su nužne da bi se provjerio sadržaj dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje, da bi se ocijenila sukladnost s ovom Uredbom i osigurala zaštita klijenata i ulagatelja u financijska tržišta. Ovlasti Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA-e) i Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA-e) trebale bi biti usklađene na dosljedan način s ovlastima Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA-e) prema Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata kojom stavlja izvan snage Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o tržištima financijskih instrumenata].**
- (9) Ponuditelji investicijskih proizvoda, kao što su upravitelji fondova, osiguravajuća društva, izdavatelji vrijednosnih papira, kreditne institucije ili investicijska društva, trebali bi izraditi dokument s ključnim informacijama za investicijske proizvode koje nude jer su oni ti koji najbolje poznaju proizvod i odgovorni su za njega. **Ponuditelji investicijskih proizvoda trebali bi dokument s ključnim informacijama staviti na raspolaganje prodavateljima investicijskog proizvoda.** Dokument s ključnim informacijama za ulagatelje trebao bi izraditi ponuditelj investicijskog proizvoda, **a prilog (uključujući naknade) prodavatelj investicijskog proizvoda** prije nego se proizvod stavi u prodaju za male ulagatelje. Međutim, ako se proizvod ne prodaje malim ulagateljima, nije nužna

⁽¹⁾ Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

Srijeda, 20. studenog 2013.

izrada dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje, a ako je za ponuditelja investicijskog proizvoda nepraktično izraditi dokument s ključnim informacijama za ulagatelje, ta se zadaća može prenijeti na druge. **Ako se izrada dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje u cijelosti ili dijelom prenosi trećim stranama, ponuditelj investicijskog proizvoda bi trebao zadržati opću odgovornost za njegovu izradu i sadržaj.** Kako bi se osiguralo širenje i opća dostupnost dokumenata s ključnim informacijama za ulagatelje, ovom bi se Uredbom trebalo predvidjeti objavljivanje od strane ponuditelja investicijskog proizvoda na internetskoj stranici po njihovu izboru.

- (10) Kako bi se zadovoljile potrebe malih ulagatelja, potrebno je zajamčiti da informacije o investicijskim proizvodima budu točne, istinite, jasne i nedvosmislene. Ovom se Uredbom stoga trebaju utvrditi zajednički standardi za izradu dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje kako bi se zajamčilo da on bude **razumljiv** malim ulagateljima. S obzirom na poteškoće koje mnogi mali ulagatelji imaju pri razumijevanju stručne financijske terminologije, osobitu pozornost valja posvetiti izboru riječi i stilu kojim je dokument pisan. Također treba utvrditi pravila u pogledu jezika na kojem dokument treba biti sastavljen. **Izračun troškova koji bi mogli nastati također bi trebao biti pojašnjen na razumljiv način.** Nadalje, mali ulagatelji trebaju biti u mogućnosti razumjeti dokument s ključnim informacijama za ulagatelje bez traženja drugih informacija. **To, međutim, ne treba isključiti upućivanje u dokumentu s ključnim informacijama za ulagatelje na druge dokumente u kojima je moguće naći dodatne informacije koje mogu biti zanimljive nekim malim ulagateljima.**
- (11) Malim ulagateljima bi se trebale pružiti informacije koje su im potrebne da bi donijeli investicijsku odluku utemeljenu na pouzdanim informacijama i usporedili različite investicijske proizvode, no postoji rizik da se oni neće koristiti informacijama ako su one duge i opširne. Dokument s ključnim informacijama za ulagatelje bi stoga trebao sadržavati **samo** ključne informacije, prije svega informacije o naravi i karakteristikama proizvoda, uključujući informacije o tome je li moguć gubitak kapitala, o troškovima, profilu **rizičnosti i uspjehnosti, u obliku skupnog pokazatelja, proizvoda i njegove temeljne imovine** te relevantne informacije o razvoju kao i određene specifične informacije koje su možda nužne za razumijevanje karakteristika pojedinačnih vrsta proizvoda, uključujući proizvode namijenjene za korištenje pri planiranju mirovine. **Komisija bi trebala razmotriti mogućnost da europska javna agencija za kreditni rejting o kojoj se govori u stajalištu Europskog parlamenta usvojenom u prvom čitanju 16. siječnja 2013. s ciljem usvajanja Uredbe (EU) br. .../2013 Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1060/2009 o agencijama za kreditni rejting⁽¹⁾ osigura ključne informacije o profilu rizika koji se odnosi na državne obveznice koje izdaju države članice.**
- (11a) **Ulagateljima bi trebalo dati jasnu sliku o troškovima i naknadama koji će nastati u vezi s njihovim ulaganjem, ne samo u trenutku transakcije, nego i tijekom razdoblja ulaganja. Iznosi naknada trebali bi biti u cijelosti objavljeni kao složeni kumulativni iznos i kao novčani iznos. Naknade za savjetovanje trebale bi se izračunavati na jednostavniji način kako bi ulagatelj lakše shvatio koliki će biti njihov iznos.**
- (11b) **EBA, EIOPA i ESMA bi trebale razviti internetski alat za analizu fondova koji bi ulagateljima omogućio da izračunaju konačnu vrijednost njihova ulaganja nakon što se uzmu u obzir naknade i troškovi.**
- (12) Dokument s ključnim informacijama za ulagatelje treba biti izrađen u obliku koji malim ulagateljima omogućuje usporedbu različitih investicijskih proizvoda budući da, imajući u vidu ponašanje i sposobnosti klijenata, oblik, prikaz i sadržaj informacija moraju biti pažljivo **oblikovani i izrađeni** kako bi se omogućilo što bolje **korištenje dokumenta s ključnim informacijama i kao bi se na taj način povećalo znanje klijenata o financijama**, njihovo razumijevanje i upotreba informacija. U svakom dokumentu treba primijeniti isti redoslijed stavki i naslova za te stavke. Osim toga, delegiranim aktima treba dodatno uskladiti pojedinosti o informacijama koje mora sadržavati dokument s ključnim informacijama za ulagatelje kao i način prezentiranja tih informacija, pri čemu valja uzeti u obzir postojeća istraživanja o ponašanju potrošača kao i ona koja su u tijeku, uključujući i rezultate ispitivanja djelotvornosti različitih načina prezentiranja informacija potrošačima. Osim toga, neki investicijski proizvodi nude malim ulagateljima mogućnost izbora između više temeljnih ulaganja, **a troškovi i naknade povezane s njima često**

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0012.

Srijeda, 20. studenog 2013.

ovise o osobnim karakteristikama klijenata, poput starosne dobi, ili o iznosu ulaganja koji su odabrali. Te proizvode treba uzeti u obzir kod utvrđivanja oblika.

- (12a) **Oznaka složenosti za složene proizvode koji se čine neprikladnima za male ulagatelje trebala bi stajati u zaglavlju dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje. Taj dodatan element transparentnosti pomoći će potrošačima pri donošenju utemeljene odluke o razini rizika koji preuzimaju te će doprinijeti da se izbjegne mogućnost pogrešne prodaje proizvoda.**
- (13) Mali ulagatelji svojim investicijskim odlukama sve češće traže više od samog povrata financijskih sredstava. Oni često imaju druge ciljeve, poput socijalnih ili ekoloških ciljeva. Osim toga, informacije o nefinancijskim aspektima ulaganja mogu biti važne za osobe koje nastoje ostvariti održiva dugoročna ulaganja. Međutim, informacije o socijalnim, ekološkim ili upravljačkim rezultatima koje ponuditelji investicijskih proizvoda nastoje ostvariti često su teško usporedive ili ne postoje. Stoga je poželjno dodatno uskladiti pojedinosti u vezi s informacijama o tome jesu li uzeta u obzir ekološka, socijalna ili upravljačka pitanja te, ako jesu, na koji način.
- (14) Dokument s ključnim informacijama za ulagatelje trebao bi se jasno razlikovati **i razgraničiti** od svih drugih promotivnih materijala. Drugi dokumenti ne bi smjeli umanjiti njegovu važnost. **Mali ulagatelj trebao bi potvrditi njegovo primitak.**
- (15) Kako bi se zajamčilo da dokument s ključnim informacijama za ulagatelje sadrži pouzdane informacije, ovom bi se Uredbom trebala propisati obveza ažuriranja dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje za ponuditelje **i prodavatelje investicijskih proizvoda. Subjekt koji nudi ili prodaje dokument s ključnim informacijama za ulagatelje također bi trebao redovito ažurirati informacije koje se pružaju kod malih ulaganja.** Radi toga je nužno delegiranim aktom koji donosi Komisija utvrditi detaljna pravila o uvjetima i učestalosti pregleda informacija i revizije dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje **i njegova priloga. O dokumentu s ključnim informacijama za ulagatelje i svakoj njegovoj ažuriranoj verziji trebalo bi se obavijestiti nadležno tijelo.**
- (16) Dokumenti s ključnim informacijama za ulagatelje predstavljaju temelj investicijskih odluka malih ulagatelja. Zbog toga ponuditelji **i prodavatelji investicijskih proizvoda** imaju važnu odgovornost prema malim ulagateljima i moraju zajamčiti postupanje u skladu s odredbama ove Uredbe. Važno je stoga malim ulagateljima koji su se pri donošenju svoje investicijske odluke pouzdali u dokument s ključnim informacijama za ulagatelje osigurati pravo na učinkovit pravni lijek. Također treba zajamčiti da svi mali ulagatelji širom Unije imaju jednako pravo na naknadu štete koju su eventualno pretrpjeli zbog toga što ponuditelji investicijskih proizvoda nisu postupali u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe. Zbog toga treba uskladiti odredbe o odgovornosti ponuditelja investicijskih proizvoda. **Isto tako, trebao bi se uvesti usklađen pristup kaznama kako bi se osigurala dosljednost.** Ovom Uredbom trebalo bi utvrditi da bi mali ulagatelj trebao moći ponuditelja proizvoda smatrati odgovornim za kršenje odredbi ove Uredbe u slučaju gubitka nastalog zbog korištenja dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje **koji je bio dvosmislen, netočan ili neusklađen s prospektom ili, ako prospekt nije izrađen, s uvjetima proizvoda.**
- (17) Budući da mali ulagatelji u načelu nemaju neposredan uvid u interne postupke ponuditelja investicijskog proizvoda, **mali ulagatelji ne bi smjeli nositi** teret dokazivanja. **Mali ulagatelj trebao bi navesti u kojem pogledu, po njegovu mišljenju,** dokument s ključnim informacijama za ulagatelje **nije u skladu sa zahtjevima** ove Uredbe. **Ponuditelj investicijskog proizvoda bi zatim trebao biti obavezan odgovoriti na zahtjev.**
- (18) Građanska odgovornost ponuditelja investicijskog proizvoda **koja nije obuhvaćena ovom Uredbom** trebala bi biti uređena mjerodavnim nacionalnim pravom utvrđenim na temelju relevantnih pravila međunarodnog privatnog prava. O tome koji je sud nadležan za donošenje odluke o zahtjevu malog ulagatelja za utvrđivanje građanske odgovornosti trebalo bi se odrediti na temelju odgovarajućih pravila o međunarodnoj nadležnosti.

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (19) Kako bi mali ulagatelj bio u mogućnosti donijeti investicijsku odluku utemeljenu na pouzdanim informacijama, od prodavatelja investicijskih proizvoda treba zahtijevati da dokument s ključnim informacijama za ulagatelje stave na raspolaganje u razumnom roku prije sklapanja transakcije. **Ulagatelj bi trebao staviti potpis, na papiru ili elektronički, kako bi potvrdio da je primio dokument s ključnim informacijama za ulagatelje.** Ovaj uvjet treba biti primjenjiv bez obzira na to gdje ili kako se transakcija obavlja. Prodavatelji ili osobe koje **savjetuju** o prodaji obuhvaćaju i distributere i same ponuditelje investicijskih proizvoda ako oni odluče **savjetovati** o investicijskim proizvodima **ili ih prodavati** izravno malim ulagateljima. **Ova Uredba ne dovodi u pitanje Direktivu 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Kad god je to moguće, ulagatelji bi trebali raspolagati rokom za odustajanje u kojem mogu otkazati transakciju.**
- (20) Trebala bi se utvrditi jedinstvena pravila kako bi se prodavatelju investicijskog proizvoda dao određeni izbor u pogledu medija za pružanje dokument s ključnim informacijama za ulagatelje malim ulagateljima i omogućila uporaba sredstava elektroničke komunikacije, kada je to potrebno, uzimajući u obzir okolnosti transakcije. Međutim, mali ulagatelj bi trebao imati mogućnost da ga dobije u papirnatom obliku. U interesu je pristupa potrošača informacijama da dokument s ključnim informacijama za ulagatelje uvijek bude besplatno dostupan.
- (21) Kako bi se osiguralo povjerenje malih ulagatelja u investicijske proizvode **i financijska tržišta u cjelini**, treba utvrditi zahtjeve za odgovarajuće unutarnje postupke kojima se jamči da će mali ulagatelji od ponuditelja investicijskog proizvoda dobiti sadržajan odgovor na svoje pritužbe.
- (21a) **Iako su poboljšanja u pružanju informacija o investicijskim proizvodima ključna za ponovnu izgradnju povjerenja malih ulagatelja u financijska tržišta, i pravila o oblikovanju proizvoda jednako su važna da bi se zajamčila učinkovita zaštita malih ulagatelja. Nedovoljno dobar savjet financijskih savjetnika, osobne sklonosti pri odlučivanju i dokaz da financijsko ponašanje prvenstveno ovisi o psihološkim svojstvima pokreću pitanja kojima je potrebno posvetiti na način da se ograniči složenost pri oblikovanju paketa investicijskih proizvoda.**
- (22) Postupci alternativnog rješavanja sporova omogućuju brže i jeftinije rješavanje sporova od sudova i smanjuju opterećenje sudskog sustava. Radi toga bi ponuditelji i prodavatelji investicijskih proizvoda trebali podlijegati obvezi sudjelovanja u tim postupcima koje pokreću mali ulagatelji u vezi s pravima i obvezama iz ove Uredbe, podložno određenim zaštitnim mjerama u skladu s načelom učinkovite sudske zaštite. Postupci alternativnog rješavanja sporova prije svega ne bi smjeli kršiti pravo strana u takvim postupcima na pokretanje postupka pred sudom. **Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ trebala bi se primjenjivati kod sporova u okviru ove Uredbe.**
- (23) Budući da bi dokument s ključnim informacijama za investicijske proizvode trebali izraditi subjekti koji posluju u bankovnom sektoru, sektoru osiguranja, sektoru vrijednosnih papira i sektoru fondova u okviru financijskih tržišta, vrlo je važno osigurati neometanu suradnju između različitih tijela koja nadziru ponuditelje investicijskih proizvoda kako bi imali zajednički pristup primjeni ove Uredbe.
- (23a) **Povećanje ovlasti i odgovornosti dodijeljenih nadzornim tijelima Unije i nacionalnim nadzornim tijelima trebalo bi se olakšati dostatnim ljudskim resursima i primjerenim financijskim sredstvima.**
- (24) U skladu s komunikacijom Komisije iz prosinca 2010. o jačanju sustava sankcioniranja u financijskom sektoru te kako bi se osiguralo ispunjavanje zahtjeva ove Uredbe, nužno je da države članice poduzmu nužne mjere kako bi osigurale da kršenje odredbi ove Uredbe podliježe primjerenim administrativnim sankcijama i mjerama. Kako bi se osiguralo da sankcije djeluju odvraćajuće i da se ojača zaštita ulagatelja upozoravajući ih na investicijske proizvode koji se nalaze na tržištu i koji krše odredbe ove Uredbe, sankcije i mjere bi se trebale objaviti.

⁽¹⁾ Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).

⁽²⁾ Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju sporova za potrošačke sporove i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Direktiva o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača) (SL L 165, 18.6.2013., str. 63.).

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (25) Kako bi se ispunili ciljevi ove Uredbe, na Komisiju bi trebalo prenijeti ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu navođenja pojedinosti o prikazu i obliku dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje, o sadržaju informacija koje se trebaju uključiti u dokument s ključnim informacijama za ulagatelje, detaljnih zahtjeva glede rokova za pružanje dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje te onih u vezi s njegovom revizijom i pregledom. Osobito je važno da Komisija tijekom svog pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja **i istraživanja o potrošačima**. Komisija bi u pripremi i izradi delegiranih akata trebala osigurati istovremeno, pravovremeno i odgovarajuće prosljeđivanje relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (26) Komisija bi trebala usvojiti nacrt regulatornih tehničkih standarda koji pripremaju ESMA, EBA i EIOPA u skladu s člankom 8. u pogledu metodologije koja podupire prikaz rizičnosti i uspješnosti i izračun troškova **i ekoloških, socijalnih ili upravljačkih kriterija** delegiranim aktima na temelju članka 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i u skladu s odgovarajućim člancima 10. do 14. uredbi (EU) br. 1093/2010, 1094/2010 i 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (27) Direktiva 95/46/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka uređuje obradu osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u kontekstu ove Uredbe, a pod nadzorom nadležnih tijela. Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka uređuje obradu osobnih podataka koju provode **ESA** na temelju ove Uredbe, a pod nadzorom europskog nadzornika za zaštitu podataka. Svaka obrada osobnih podataka koja se provodi u okviru ove Uredbe kao što je razmjena ili prijenos osobnih podataka od strane nadležnih tijela trebala bi biti u skladu s Direktivom 95/46/EZ, a svaka razmjena ili prijenos podataka od strane **ESA** trebala bi biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001.
- (28) Dok su zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) investicijski proizvodi u smislu ove Uredbe, nedavna uspostava zahtjeva za ključne informacije za ulagatelje u Direktivi 2009/65/EZ znači da bi bilo proporcionalno za takva zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire osigurati prijelazno razdoblje od pet godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe u kojem oni ne bi podlijegali ovoj Uredbi. Nakon tog razdoblja oni bi postali podložni ovoj Uredbi, ako ne bi došlo do produženja prijelaznog razdoblja. **Isto izuzeće bi se trebalo primjenjivati i na fondove koji nisu UCITS fondovi ako ih nacionalno pravo već propisuje za izradu dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje u pogledu oblika i sadržaja utvrđenog člancima 78. do 81. Direktive 2009/65/EZ.**
- (29) Pregled ove Uredbe treba izvršiti četiri godine nakon njezina stupanja na snagu kako bi se uzela u obzir tržišna kretanja, poput pojave novih vrsta investicijskih proizvoda, kao i kretanja na drugim područjima prava Unije i iskustva država članica. Pregledom bi se trebalo procijeniti jesu li uvedene mjere dovele do bolje **zaštite** prosječnih malih ulagatelja i njihova boljeg razumijevanja investicijskih proizvoda, njihova **znanja o financijama** i usporedivosti proizvoda. Pri pregledu bi se također trebala razmotriti potreba za produženjem prijelaznog razdoblja koje se primjenjuje za UCITS te mogu li se razmotriti druge mogućnosti pristupa UCITS-u. Na temelju tog pregleda Komisija bi trebala podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću uz, prema potrebi, zakonodavne prijedloge.
- (30) Kako bi se osiguralo dovoljno vremena za ponuditelje i prodavatelje investicijskih proizvoda da se pripreme za praktičnu primjenu zahtjeva ove Uredbe, zahtjevi iz ove Uredbe ne bi se smjeli primjenjivati u roku od dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe. **Ova Uredba ne bi se smjela primjenjivati na transakcije koje su već prije izvršene.**

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo) (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.), Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.) i Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (31) Ova Uredba poštuje temeljna prava i slijedi načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (32) Budući da se cilj ove Uredbe, a to je da se pojača zaštita malih ulagatelja i poboljša njihovo povjerenje u investicijske proizvode, **te pristupi rješavanju utvrđenih slabosti** uključujući i u prodaji **tih** proizvoda izvan nacionalnih granica, ne može na zadovoljavajući način postići ako države članice djeluju neovisno jedna o drugoj, nego da se zbog svog učinka može lakše postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti navedenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom razmjernosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi okvire onog što je potrebno za postizanje **tog cilja**,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I. PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se jedinstvena pravila o obliku i sadržaju dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje koji sastavljaju **isključivo** ponuditelji investicijskih proizvoda, **o prilogu dokumentu s ključnim informacijama za ulagatelje, koji, prema potrebi, sastavljaju prodavatelji investicijskih proizvoda, o informacijama koje malim ulagateljima pružaju prodavatelji investicijskih proizvoda u skladu s [Direktivom o tržištima financijskih instrumenata] i Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća o posredovanju u osiguranju** te o jedinstvenim pravilima o pružanju **tih dokumenata** malim ulagateljima. **Njezin je cilj omogućiti malim ulagateljima da razumiju i usporede glavne karakteristike i rizike investicijskih proizvoda te dodjeljuje odgovornost ponuditelju proizvoda za dokument s ključnim informacijama i prodavatelju investicijskih proizvoda za prilog.**

Članak 2.

Ova Uredba primjenjuje se na ponudu i prodaju investicijskih proizvoda.

Ova Uredba ne primjenjuje se na sljedeće proizvode:

- (a) proizvode osiguranja koji ne nude otkupnu vrijednost;
- (b) depozite **osim strukturiranih depozita u smislu članka 4. [Direktive o tržištima financijskih instrumenata];**
- (c) vrijednosne papire iz točaka (b) do (g), (i) i (j) članka 1. stavka 2. Direktive 2003/71/EZ;
- (d) ostale vrijednosne papire u koje nisu ugrađene izvedenice, **uz iznimku korporativnih obveznica i instrumenata koja izdaju subjekti posebne namjene;**
- (e) **službeno priznate** strukovne mirovinske sustave i **proizvode individualnog mirovinskog osiguranja za koje nacionalno pravo propisuje financijski doprinos poslodavca i kod kojih zaposlenik nema izbora u pogledu proizvoda ponuditelja proizvoda mirovinskog osiguranja;**
- (f) **službeno priznate sustave socijalnog osiguranja koji podliježu nacionalnom pravu ili pravu Unije;**

Članak 3.

1. Ako ponuditelji investicijskih proizvoda koji podliježu ovoj Uredbi podliježu također i Direktivi 2003/71/EZ, primjenjuju se i ova Uredba i Direktiva 2003/71/EZ **uz iznimku njezina članka 4. stavka 2. točaka (h) i (v).**

2. Ako ponuditelji investicijskih proizvoda koji podliježu ovoj Uredbi podliježu također i Direktivi 2009/138/EZ, primjenjuju se i ova Uredba i Direktiva 2009/138/EZ.

Srijeda, 20. studenog 2013.

Članak 4.

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „investicijski proizvod” znači proizvod pomoću kojeg osoba može ostvariti financijsko ulaganje, **bez obzira na pravni oblik i bez obzira na to je li iznos otplate fiksna ili promjenjiva, uključujući i slučaj kad se investicijski proizvod osigura izravnim ulaganjem u financijske instrumente, subjekte ili holding društva;**
- (b) „ponuditelj investicijskog proizvoda” znači:
- i. svaka fizička ili pravna osoba koja **prvobitno** nudi investicijski proizvod;
 - ii. svaka fizička ili pravna osoba koja vrši izmjene postojećeg investicijskog proizvoda mijenjanjem njegova profila rizičnosti i uspješnosti ili troškova povezanih s ulaganjem u investicijski proizvod;
- (iia) izdavatelj prenosivih vrijednosnih papira koji se nude u javnosti ili su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu na temelju odredbi Direktive 2003/71/EZ i koje neposredno drže mali ulagatelji.**
- (ba) „prodavatelj investicijskih proizvoda” znači osoba koja malog ulagatelja, distributera ili osobu koja ima ulogu posrednika za ulaganje za malog ulagatelja savjetuje o investicijskom proizvodu, radi promidžbu tog proizvoda, distribuira ga ili prodaje;
- (c) „mali ulagatelji” znači:
- i. mali ulagatelji u smislu [uputa na Direktivu o tržištima financijskih instrumenata/Uredbu o tržištima financijskih instrumenata];
 - ii. klijenti **koji nisu profesionalni ulagatelji u smislu [Priloga I. Direktive o posredovanju u osiguranju] [...];**
- (d) „proizvodi mirovinskog osiguranja” znači proizvodi za koje prema nacionalnom pravu vrijedi da je njihova osnovna svrha osigurati **malom** ulagatelju prihod u mirovini i koji **malim** ulagateljima daju pravo na ostvarivanje određenih koristi;
- (e) „trajni medij” znači trajni medij u smislu članka 2. točke (m) Direktive 2009/65/EZ;
- (f) „nadležna tijela” znači nacionalna tijela država članica koja imaju zakonske ovlasti za nadzor ponuditelja investicijskog proizvoda ili prodavatelja investicijskog proizvoda malom ulagatelju.

POGLAVLJE II.

DOKUMENT S KLJUČNIM INFORMACIJAMA

ODJELJAK 1.

IZRADA DOKUMENTA S KLJUČNIM INFORMACIJAMA

Članak 5.

Ponuditelj investicijskog proizvoda sastavlja dokument s ključnim informacijama u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i to za svaki investicijski proizvod koji nudi i objavljuje **dokument s ključnim informacijama, zajedno s prospektom, po potrebi, na svojoj internetskoj stranici i na jedinstvenoj internetskoj stranici koju će izraditi relevantno europsko nadzorno tijelo** i relevantno nacionalno nadzorno tijelo prije nego što se investicijski proizvod može **distribuirati na tržištu i** prodavati malim ulagateljima.

Dokument s ključnim informacijama nadopunjava se prilogom ako je to potrebno. Prodavatelj investicijskog proizvoda dopunjava dokument s ključnim informacijama sastavljanjem priloga dokumentu. Dokument i njegov prilog također su dostupni u papirnatom obliku.

Srijeda, 20. studenog 2013.

Ponuditelj investicijskog proizvoda odgovoran je za sadržaj dokumenta s ključnim informacijama, a prodavatelj proizvoda odgovoran je za prilog te za dostavljanje dokumenta malom ulagatelju.

Članak 5.a

Postupak odobravanja proizvoda

1. **Ponuditelj investicijskog proizvoda osigurava odgovarajuće postupke i propise kojima se omogućava uravnoteženo razmatranje interesa malih ulagača, klijenata i korisnika takvih investicijskog proizvoda tijekom razvoja investicijskog proizvoda te da je investicijski proizvod očito rezultat takvog uravnoteženog razmatranja.**
2. **Prije sastavljanja dokumenta s ključnim informacijama u skladu s člankom 5. ponuditelj proizvoda procjenjuje usklađenost investicijskog proizvoda s interesima malih ulagatelja uspostavljaajući dokumentirani postupak odobravanja proizvoda.**
3. **Postupkom odobravanja proizvoda osigurava se da svi investicijski proizvodi zadovoljavaju potrebe utvrđene potrošačke skupine te da je ponuditelj proizvoda proveo procjenu svih vjerojatnih rizika relevantnih za potrebe utvrđene potrošačke skupine. Takva procjena uključuje ispitivanje otpornosti investicijskog proizvoda.**
4. **Postupkom odobravanja proizvoda osigurava se da se investicijski proizvodi koji su već na raspolaganju na tržištu redovito provjeravaju kako bi se osiguralo da je proizvod i dalje usklađen s interesima utvrđene potrošačke skupine.**
5. **Postupak odobravanja proizvoda revidira se jednom godišnje. Ponuditelj investicijskog proizvoda u svakom je trenutku u mogućnosti pružiti relevantnom nadležnom tijelu ažuriran i detaljan opis vrste i pojedinosti postupka odobravanja proizvoda.**

ODJELJAK II.

OBLIK I SADRŽAJ DOKUMENTA S KLJUČNIM INFORMACIJAMA

Članak 6.

1. **Dokument s ključnim informacijama mora biti točan, istinit, jasan i nedvosmislen. Dokument s ključnim informacijama ne sadrži reklame proizvoda, promidžbeni materijal, osobnu podršku niti preporuke za ulaganje.**
2. **Dokument s ključnim informacijama predstavlja samostalan dokument, jasno odvojen od promidžbenih materijala, ali ne njima podređen. Može sadržavati upućivanja na druge dokumente kao što je prospekt ako se upućivanje odnosi na informaciju koja je dodatna informaciji za koju je ovom Uredbom propisano da ju je potrebno uključiti u dokument s ključnim informacijama. Ne sadrži upućivanja na promidžbene materijale.**
 - 2a. **Ako se investicijskim proizvodom malim ulagateljima pružaju mogućnosti u vezi s investicijskim razdobljem, odabirom prednosti ili iznosima plaćanja ili se nudi niz osnovnih ulaganja među kojima mogu birati, ili ako se dijelovi informacija o dokumentu s ključnim informacijama mogu razlikovati i ovisi o čimbenicima koji su posebni za pojedinog malog klijenta, informacije koje se traže člankom 8. stavkom 2. mogu se predstaviti generički i kao reprezentativni primjeri. Ako se pojavi takva situacija, u dokumentu s ključnim informacijama jasno se navodi u kojim će se dokumentima pružiti detaljnije informacije.**
 - 2b. **U dokumentu s ključnim informacijama jasno se navodi gdje se i kako mogu dobiti dodatne informacije o predloženom ulaganju, uključujući gdje se i kako može dobiti prospekt. Prospekt je dostupan na zahtjev u bilo kojem trenutku, na jeziku na kojem je ta informacija dostupna malim ulagateljima, i besplatan je.**
3. **Dokument s ključnim informacijama sastavljen je kao kratak sažeto napisan dokument koji sadrži najviše dvije obostrane stranice A4 i prilog kojim se promiče usporedivost te je:**

Srijeda, 20. studenog 2013.

(a) prikazan i strukturiran tako da je jednostavan za čitanje, napisan slovima veličine koja omogućuje čitanje;

(aa) usredotočen na ključne informacije koje mali ulagatelji trebaju;

(b) jasno formuliran i napisan na jeziku sa stilom koji olakšava razumijevanje informacija malom ulagatelju za kojem su namijenjene posebno, na jeziku koji je jasan, sažet i razumljiv.

■

4. Kad se u dokumentu s ključnim informacijama koriste boje, one ne umanjuju razumljivost informacija ako je dokument s ključnim informacijama odštampan ili fotokopiran u crno-bijeloj tehnici.

5. Kad se u dokumentu s ključnim informacijama koristi korporacijsko obilježavanje ili logotip ponuditelja investicijskih proizvoda, taj element ne odvlači pažnju malog ulagatelja od informacija sadržanih u dokumentu niti čini tekst nejasnim.

Članak 7.

Dokument s ključnim informacijama napisan je na službenim jezicima ili **na** jednom od službenih jezika **koji se upotrebljavaju u dijelu** države članice u kojoj se investicijski proizvod **nudi** ili na **nekom drugom jeziku** koji prihvaćaju nadležna tijela te države članice ili, ako je napisan na nekom različitom jeziku, prevodi se na jedan od tih jezika.

Članak 7.a

Ako se dokument s ključnim informacijama odnosi na osigurateljski ugovor, osigurateljsko društvo u skladu s ovom Uredbom ima obvezu samo prema nositelju prava na osiguranje, a ne prema korisniku ili osiguraniku.

Članak 8.

1. Naslov „Dokument s ključnim informacijama” pojavljuje se vidljivo na vrhu prve stranice dokumenta s ključnim informacijama. **Dokument s ključnim informacijama, ne uzimajući u obzir njegov prilog, izrađuje jedan strana. Na dokumentu s ključnim informacijama naveden je naziv ponuditelja proizvoda odgovornog za sastavljanje dokumenta s ključnim informacijama i jasno je naznačeno da je ponuditelj proizvoda odgovoran za njegov sadržaj. Slično tome, prilog sastavlja prodavatelj i na njemu se navodi ime osobe ili subjekta te je jasno naznačeno da je on odgovoran za sadržaj priloga.**

Dokument s ključnim informacijama prati redoslijed opisan u sljedećim stavcima.

Odmah ispod naslova pojavljuje se obrazloženje koje glasi:

„Namjeravate kupiti investicijski proizvod.

Ovaj dokument sadrži ključne informacije koje će vam pomoći **da razumijete osobine, rizike, troškove, moguću dobit i gubitke povezane s njim, a u njegovom je prilogu navedena naknada za prodavatelja.**

Ovaj je dokument propisan zakonom, nije promidžbeni materijal, a njegov je format standardan radi mogućnosti usporedbe.”

2. Dokument s ključnim informacijama sadrži sljedeće informacije:

(a) naziv investicijskog proizvoda i identitet ponuditelja investicijskog proizvoda **te nositelja pravne odgovornosti za dokument (naziv i adresa);**

(b) u odjeljku pod naslovom „Kakva je ovo investicija?” vrstu i glavne značajke investicijskog proizvoda, uključujući:

i. vrstu investicijskog proizvoda;

ii. njegovu namjenu i načine njezina postizanja;

Srijeda, 20. studenog 2013.

ii.a *informacije o ciljnoj potrošačkoj skupini za proizvod uključujući jednostavan opis tipova ulagatelja kojima je investicijski proizvod namijenjen u odnosu na sklonost riziku, horizont ulaganja i financijsko znanje koje se temelji na postupku odobravanja proizvoda koji je ponuditelj proizvoda proveo tijekom strukturiranja investicijskog proizvoda;*

iii. *obavijest je li investicijski proizvod usmjeren posebnim ekološkim, socijalnim ili upravljačkim rezultatima ili nije, uključujući smanjenje otiska ugljika, ali i ostalo, kako se to mjeri te je li proizvod investicija povezana s proizvodnjom robe i usluga ili nije, za razliku od običnih aktivnosti na financijskim tržištima ili sintetičkog indeksa;*

iii.a *razradu portfelja temeljne imovine po gospodarskim sektorima koju su financirani izravno ili neizravno;*

■

(c) u odjeljku pod naslovom „*Koje odluke moram donijeti?*” *informacije o raznim odlukama koje mali ulagatelj mora donijeti, npr. odabir fonda, trajanje, veličina premije, te koje su druge prednosti ili pokretači prednosti na raspolaganju;*

■

(d) u odjeljku pod naslovom „*Koji rizici postoje i koliki povrat mogu ostvariti?*” *uzimajući u obzir razvoj tržišta na koje je usmjeren:*

i. *profil rizičnosti i uspješnosti investicijskog proizvoda uključujući skupni pokazatelj koji sadrži jasan i lako razumljiv vizualni prikaz profila rizičnosti i uspješnosti investicijskog proizvoda;*

ii. *indikativne scenarije buduće neto uspješnosti uz opisno objašnjenje glavnih rizika proizvoda kako bi se pružio kontekst za taj profil; opis rizika treba biti jasan i lako razumljiv;*

iii. *za proizvode mirovinskog osiguranja u odjeljku pod naslovom „Što bih mogao dobiti kad odem u mirovinu?” prognoze mogućih budućih rezultata jasno razdijeljene po raznim scenarijima razvoja, uključujući najlošiji scenarij.*

Relevantno europsko nadzorno tijelo priprema nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje točna definicija ograničenog broja kategorija rizika i standarda za vizualni prikaz skupnog pokazatelja.

Ono Komisiji podnosi nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do...

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz drugog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

(e) u odjeljku pod naslovom „*Što se može dogoditi s mojim ulaganjem? Postoje li zaštitni mehanizmi i koliko koštaju?*” *jasno navođenje je li moguć gubitak kapitala:*

i. *sva pružena jamstva i/ili zaštita kapitala te sva ograničenja koja se na njih odnose, ukupan iznos, uključujući identitet posjednika takve odgovornosti;*

ii. *je li investicijski proizvod pokriven sustavom naknade štete i osiguranja te ako je, koji je sustav, naziv jamca te koje rizike sustav pokriva, a koje ne;*

iii. *u odjeljku „Jesam li zaštićen osiguranjem?” jasna obavijest o tome obuhvaća li investicijski proizvod osiguranje ili ne, i ako da, informacije o pokriću osiguranjem;*

iv. *ako je relevantno, druge zaštitne mjere kao što je depozitar fonda, uključujući identitet i funkciju uključenih strana;*

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (ea) u pododjeljku pod naslovom „Što se događa ako ponuditelj investicijskog proizvoda ili prodavatelj ne izvrše plaćanje?” kratak opis maksimalnog gubitka za malog ulagatelja i uputa može li se gubitak povratiti sustavom naknade štete i osiguranja za male ulagatelje;
- (eb) u odjeljku pod naslovom „Što se događa ako/kada umrem?” informacije o tome što se događa s novcem koji je u proizvodu/fondu te eventualna dodatna naknada u slučaju smrti;
- (f) u odjeljku pod naslovom „Koji troškovi postoje?” **ukupni** troškovi povezani s ulaganjem u investicijski proizvod, koji obuhvaćaju **sve** izravne i neizravne troškove koje snosi ulagatelj, uključujući skupne pokazatelje tih troškova, **uključujući**:
- i. ulazne, tekuće i izlazne troškove koje snose mali ulagatelji kao i uvjete i fleksibilnosti plaćanja premije, s jasnom razlikom između stvari koje se odnose na ponuditelja proizvoda, i onih koje se odnose na prodavatelja investicijskog proizvoda, uključujući skupne pokazatelje tih troškova;
 - ii. sve godišnje troškove i druga plaćanja koji se odbijaju od proizvoda tijekom određenog razdoblja, uključujući sve promjenjive troškove (kao što su transakcijski troškovi, burzovni porez) koji se ne mogu uključiti u izračun troškova.

Troškovi i odbici navode se tako da se prikazuje njihov složeni kumulativni učinak na investiciju tijekom reprezentativnog razdoblja investicije; te zbog usporedivosti, ukupni troškovi izraženi monetarnim primjerima i postocima kako bi se prikazao učinak ukupnih troškova na investiciju.

Ako investicijski proizvod ima maksimalnu maržu za moguće povrate što smanjuje neto povrat za malog ulagatelja dajući ponuditelju sav profit iznad marže, to je potrebno jasno navesti.

Pružaju se informacije o načinu pristupa nezavisnom internetskom kalkulatoru fonda koji vodi relevantno europsko nadzorno tijelo;

- (h) u odjeljku „Mogu li povući svoj novac?”:
- i. mogućnost odustajanja od investicijskog proizvoda;
 - ii. navođenje preporučenog ili potrebnog minimalnog razdoblja držanja;
 - iii. mogućnost i uvjeti dezinvestiranja prije dospijea, uzimajući u obzir profil rizičnosti i uspješnosti investicijskog proizvoda te razvoj tržišta kojem je usmjeren;
 - iv. informacije o potencijalnim posljedicama isplate prije kraja razdoblja ili preporučeno razdoblje držanja;
 - v. navođenje prosječnog horizonta ulaganja portfelja temeljne imovine na osnovi prosječnog prometa vrijednosnim papirima koji se drže za trgovanje i prosječno dospijea dužničkih vrijednosnih papira zadržanih do dospijea.
- (ha) u odjeljku pod naslovom „Kako mogu znati kako napreduje moj proizvod?” izjava da će ponuditelj jednom godišnje transparentno obavještavati kupca dokumentom o uspjehu investicijskog proizvoda. Taj dokument sadrži ex-post objavu o kretanju povrata od dotičnog investicijskog proizvoda tijekom protekle godine. Nadalje, taj ex-post povrat uspoređuje se s drugim investicijskim proizvodom slične rizičnosti. Ako potrošač ima nekoliko investicijskih proizvoda određenog ponuditelja na koje se primjenjuje ova Uredba, prethodno navedeno objavljivanje i usporedba primjenjuju se na cijeli portfelj. Također se objavljuju svi troškovi koji utječu na prinos ostvaren investicijskim proizvodom.

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (hb) u odjeljku pod naslovom „Kako se mogu žaliti?” informacije o tome kako i kome klijenti mogu podnijeti pritužbu u vezi s proizvodom i njegovim vođenjem;
- (hc) u odjeljku pod nazivom „Koji su još pravni dokumenti povezani s ovim proizvodom?” kratak opis dokumentacije (uključujući po potrebi prospekt) bez promidžbenih materijala;
- (hd) u odjeljku pri kraju dokumenta novi naslov „Informacije o proizvodu” u kojem se za proizvod (po potrebi) navode:
- i. međunarodni identifikacijski broj vrijednosnog papira (ISIN);
 - ii. broj međunarodnih revizijskih standarda (ISA);
 - iii. kamatna stopa;
 - iv. burza povezana s proizvodom;
 - v. valuta te
 - vi. datum izdavanja.
- (he) naziv i kontaktni podaci nadležnog tijela koje uređuje proizvod;
- (hf) u odjeljku pod naslovom „Naknade iz osiguranja” navođenje nudi li investicijski proizvod naknade iz osiguranja i ako da, pojedinosti o tim naknadama iz osiguranja u skladu s Direktivom 2009/138/EZ, izuzev njezinog članka 8. stavka 2. Ako je ugovorom pružen izbor između nekoliko fondpolica životnih osiguranja, također sadrži tablicu sa sažetim pregledom klasifikacije tih jedinica fondova u tri kategorije u skladu s njihovom rizičnošću.

Uzimajući u obzir Direktivu 2009/138/EZ te u skladu s člankom 8. ove Uredbe, EIOPA je ovlaštena odrediti:

- i. glavne karakteristike ugovora o osiguranju;
- ii. točan oblik pojedinog dokumenta o osiguranju;
- iii. sadržaj posebnog dokumenta o osiguranju, uključujući mogućnosti raspodjele imovine koje se nude malim ulagateljima;
- iv. pravila klasifikacije jedinica fondova u tri kategorije.

Ponuditelj investicijskog proizvoda dostavlja dokument s ključnim informacijama za svako temeljno ulaganje ugovora o osiguranju koje ispunjava uvjete iz ove Uredbe. Temeljnim ulaganjima obuhvaćene su obračunske jedinice i/ili fondovi po valutama, po potrebi, te kategorija rizičnosti koja se veže za svaki od njih.

3. U prilogu dokumentu s ključnim informacijama navodi se identitet prodavatelja investicijskih proizvoda te po potrebi također:

- (a) napomenu da nacionalno porezno zakonodavstvo matične države članice ulagatelja može znatno utjecati na očekivani i stvarni povrat investicije;
- (b) troškovi povezani s investicijskim proizvodom kada je on posrednik, uključujući provizije, retrocesije ili druge prednosti povezane s transakcijom koje plaća ponuditelj ili treća strana kako je navedeno u Direktivi 2004/39/EZ i Direktivi 2002/39/EZ ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2002/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 10. lipnja 2002. o izmjeni Direktive 97/67/EZ u vezi s daljnjim otvaranjem tržišta poštanskih usluga u Zajednici (SL L 176, 5.7.2002., str. 21.).

Srijeda, 20. studenog 2013.

3a. Relevantno europsko nadzorno tijelo razvija nezavisan internetski kalkulator fonda koji će uključiti na svoju internetsku stranicu. Kalkulator fonda omogućava ulagateljima da izračunaju dobit iz predloženog malog investicijskog proizvoda unoseći informacije o očekivanom trajanju ulaganja, iznosu ulaganja i pretpostavljanoj dobiti temeljnog ulaganja u postocima kako bi se odredila konačna vrijednost ulaganja nakon troškova.

U izračun kalkulatora fonda uključeni su troškovi i naknade koje razni ponuditelji investicijskih proizvoda naplaćuju za bilo koji fond koji se prodaje javnosti, zajedno sa svim daljnjim troškovima ili naknadama naplaćenima posrednicima ili drugim stranama investicijskog lanca koje ponuditelji proizvoda nisu već uključili.

Ponuditelji investicijskih proizvoda i osobe koje ih preporučuju ili prodavatelji investicijskih proizvoda moraju kvartalno podnositi relevantne podatke relevantnom europskom nadzornom tijelu uz maksimalnu odgodu od 60 dana za tu svrhu.

Relevantnom europskom nadzornom tijelu dodjeljuju se sredstva za izvršavanje tog rada. Po potrebi blisko surađuje s drugim europskim nadzornim tijelima.

4. Informacije iz stavka 2. predstavljaju se u zajedničkom obliku uključujući zajedničke naslove te prateći standardni redoslijed naveden u stavku 2. kako bi se omogućila usporedivost s dokumentom s ključnim informacijama za bilo koji drugi investicijski proizvod i istaknuo zajednički znak za razlikovanje tog dokumenta od drugih dokumenata.

5. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. navodeći pojedinosti predstavljanja i sadržaj svakog dijela informacija navedenih u stavku 2., **uključujući učinak uvođenja pokazatelja rizika, te u stavku 3. točki (a)**, predstavljanje i pojedinosti drugih informacija koje ponuditelj proizvoda i **prodavatelj investicijskog proizvoda** mogu uključiti u dokument s ključnim informacijama kako je navedeno u stavku 3. te pojedinosti o zajedničkom formatu i zajedničkom znaku iz stavka 4. Komisija uzima u obzir razlike između investicijskih proizvoda i sposobnosti malih ulagatelja te karakteristike investicijskih proizvoda koje omogućuju malim ulagateljima da odaberu između osnovnih ulaganja ili drugih opcija koje proizvod nudi, također kada je taj odabir moguć u različitim trenucima ili ga je moguće promijeniti u budućnosti.

Komisija je također ovlaštena donositi delegirane akte kojima se utvrđuju smjernice za razvoj kriterija Unije za socijalne i ekološke investicijske proizvode. Tim bi se kriterijima trebala podržavati ekonomija dugoročnog financiranja i promicati održiv ekološki i socijalni razvoj financijskih investicija te promicati uspostava oznake za održive investicije koja bi se upotrebljavala diljem Unije. Komisija je također ovlaštena donositi delegirane akte kojima se definiraju standardi za te ekološke obavijesti o mogućim opasnostima za okoliš.

Prije donošenja delegiranih akata navedenih u ovom stavku Komisija provodi istraživanja o potrošačima kako bi odabrala najprikladnije mjere za male ulagatelje. Komisija u uskoj suradnji s ESA također izrađuje modele dokumenata s ključnim informacijama u kojim se u obzir uzimaju razlike između investicijskih proizvoda.

6. EBA, EIOPA i ESMA pripremaju nacrt regulatornih standarda kako bi se odredila:

(a) metodologija kojom se podupire predstavljanje **profila** rizičnosti i uspješnosti kako je navedeno u točki (e) stavka 2. ovog članka;

(b) izračun troškova, **uključujući specifikaciju skupnih pokazatelja** kako je navedeno u točki (f) stavka 2. ovog članka;

(ba) **načela koja će se upotrebljavati za ekološke, socijalne ili upravljačke rezultate kako je navedeno u stavku 2. točki (b) podtočki iii.;**

(bb) **u odnosu na svako od pitanja iz ovog članka popis proizvoda ne koje se odnose.**

Srijeda, 20. studenog 2013.

Nacrtom regulatornih tehničkih standarda uzimaju se u obzir različite vrste investicijskih proizvoda **i posao koji je već odrađen u skladu s [Direktivom o tržištima financijskih instrumenata], [Direktivom o posredovanju u osiguranju], Direktivom 2003/71/EZ, Direktivom 2009/138/EZ i Direktivom 2009/65/EZ kojom se uvodi dokument s ključnim informacijama za ulagatelje za UCITS.**

ESA te nacрте regulatornih tehničkih standarda podnose Komisiji do [...].

Komisiji je dodijeljena ovlast donošenja regulatornih tehničkih standarda **iz prvog podstavka** u skladu s postupcima iz članaka 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010, članaka 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010, članaka 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 8.a

Oznaka složenosti

1. Na vrhu prve stranice dokumenta s ključnim informacijama za investicijske proizvode izložene jednom ili više rizika opisanih u stavku 2. navodi se jasnim i čitkim slovima sljedeća izjava:

„Oznaka složenosti: Ovaj proizvod smatra se vrlo složenim i možda nije primjeren svim malim ulagateljima.”

2. Smatra se da investicijski proizvodi nisu namijenjeni malim ulagateljima ako ispunjavaju jedan ili više od sljedećih uvjeta:

- (a) profil rizičnosti i uspješnosti ili troškovi predstavljeni su na suviše kompliciran način;
- (b) proizvodom se ulaže u temeljnu imovinu u koju uobičajeno ne ulažu neprofesionalni ulagatelji;
- (c) profil rizičnosti i uspješnosti ovisi o istovremenoj pojavi dva ili više događaja povezanih za najmanje dvije različite kategorije imovine;
- (d) za izračun konačnog povrata ulaganja upotrebljava se više različitih mehanizama stvarajući veći rizik nerazumijevanja kod malih ulagatelja;
- (e) povratom ulaganja obuhvaćene su karakteristike paketa kojima se iskorištavaju sklonosti u ponašanju malih ulagatelja kao što je pružanje „primamljive” fiksne stope nakon koje slijedi mnogo viša promjenjiva uvjetna stopa ili ponavljajuća formula;
- (f) globalna izloženost financijskog proizvoda, mjerena njegovom mjesečnom rizičnom vrijednošću u intervalu povjerenja 99 % u trenutku prodaje, je iznad 20 %.

3. ESA pripremaju smjernice o uvjetima iz stavka 2.

ESA podnose nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji do... [6 mjeseci nakon objavljivanja ove Uredbe u SL].

Komisiji se dodjeljuje ovlast donošenja regulatornih tehničkih standarda **iz prvog podstavka** u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 i Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 9.

U promidžbene poruke u vezi s investicijskim proizvodom nije uključena bilo kakva izjava koja je u suprotnosti s informacijama sadržanima u dokumentu s ključnim informacijama niti koja umanjuje njegovu važnost. Marketinškim porukama **obavještava** se da je dokument s ključnim informacijama **objavljen na službenoj stranici nadležnog tijela uz navođenje izravne poveznice. Papirnati primjerak može se na zahtjev besplatno poslati ponuditelju ili prodavateljima investicijskog proizvoda.**

Članak 10.

1. Ponuditelj investicijskog proizvoda redovito pregledava informacije koje sadrži dokument s ključnim informacijama i revidira taj dokument ako se pregledom potvrdi potreba provođenja bitnih promjena u skladu s člankom 8., posebice ako je proizvod znatno izmijenjen i posebice u odnosu na procjenu rizika ili stvaranje vrijednosti u investicijskom upravljanju i relevantan rizik investicijskog upravljanja, te bez odgađanja stavlja revidiranu verziju na raspolaganje. Takvom revizijom obuhvaćena je upotreba standarda definiranih u dokumentima s ključnim informacijama o investicijskim proizvodima u

Srijeda, 20. studenog 2013.

kojima se navodi da je potrebno provesti promjene. To se izražava jasno, sažeto i razumljivo u opisnom dijelu godišnjeg izvješća i obuhvaća točan i ispravan sažetak uspješnosti investicijske imovine, ukupan zbirni iznos, troškove, strategije investicijskog upravljanja, stvaranje vrijednosti u investicijskom upravljanju i razvoj relevantnog rizika u investicijskom upravljanju, uključujući standarde utvrđene u dokumentima s ključnim informacijama o investicijskim proizvodima.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. o detaljnim pravilima za pregled informacija koje sadrži dokument s ključnim informacijama i za revidiranje dokumenta s ključnim informacijama uzimajući u obzir vrstu investicijskog proizvoda, a u vezi s:

- (a) uvjetima i učestalošću pregleda informacija koje sadrži dokument s ključnim informacijama;
- (b) uvjetima pod kojima se informacije sadržane u dokumentu s ključnim informacijama moraju revidirati i pod kojima je obvezno ili neobvezno ponovo objavljivati i ponovo slati revidirani dokument s ključnim informacijama;
- (c) posebnim uvjetima pod kojima se informacije sadržane u dokumentu s ključnim informacijama moraju pregledavati ili se dokument s ključnim informacijama mora revidirati ako je investicijski proizvod stavljen na raspolaganje malim ulagateljima na nekontinuiran način;
- (d) okolnostima koje se odnose na sam proizvod ili tržišnim uvjetima u kojima mali se mali ulagatelji obavještavaju o revidiranom dokumentu s ključnim informacijama za investicijski proizvod koji su kupili.

Članak 11.

1. Ključne informacije za ulagatelje predstavljaju predugovorne podatke. Istinite su, jasne i nedvosmislene. Pružaju ključne informacije i u skladu su sa svim obveznim ugovornim dokumentima, s relevantnim dijelovima dokumenata iz ponude i s uvjetima investicijskog proizvoda. Ako je ponuditelj investicijskog proizvoda izradio dokument s ključnim informacijama koji nije u skladu sa zahtjevima ove Uredbe i na koje se oslanjao mali ulagatelj prilikom donošenja investicijske odluke, taj mali ulagatelj može od ponuditelja investicijskog proizvoda tražiti odštetu za svaki gubitak koji je tom malom ulagatelju prouzročila upotreba dokumenta s ključnim informacijama i može, po potrebi, vratiti investicijski proizvod i dobiti povrat za gubitke. Ako je prodavatelj investicijskog proizvoda izradio prilog dokumentu s ključnim informacijama koji nije u skladu sa zahtjevima ove Uredbe i na koje se oslanjao mali ulagatelj prilikom donošenja investicijske odluke, taj mali ulagatelj može od prodavatelja investicijskog proizvoda tražiti odštetu za svaki gubitak koji je tom malom ulagatelju prouzročila upotreba priloga i može, po potrebi, vratiti investicijski proizvod i dobiti povrat za gubitke.

2. Ako mali ulagatelj dokaže gubitak te da su određene informacije iz dokumenta s ključnim informacijama dvosmislene, ponuditelj investicijskog proizvoda ili prodavatelj investicijskog proizvoda mora dokazati da je dokument s ključnim informacijama bio izrađen u skladu s člancima 6., 7. i 8. ove Uredbe. Građanska odgovornost ponuditelja investicijskog proizvoda može se pokrenuti u takvim slučajevima na temelju dokumenta s ključnim informacijama, uključujući njegove prijevode.

3. Ponuditelj proizvoda odgovoran je prema građanskom zakonu ako mali ulagatelj pretrpi gubitke koji su posljedica oslanjanja na dokument s ključnim informacijama koji ne zadovoljava uvjete iz prethodnih stavaka 1. i 2. Ta je odgovornost neograničena i ne može se izbjeći ugovornim odredbama niti odobrenjem nadležnog tijela.

ODJELJAK III.

DOSTAVLJANJE DOKUMENTA S KLJUČNIM INFORMACIJAMA

Članak 12.

1. Prodavatelj investicijskog proizvoda malim ulagateljima dostavlja dokument s ključnim informacijama koji je izradio ponuditelj investicijskog proizvoda bez odgađanja i pravovremeno prije preuzimanja bilo kakve obveze koja se odnosi na investicijski proizvod. Ako se investicijski proizvod nudi klijentu, dokument s ključnim informacijama dostavlja se bez odgađanja.

Srijeda, 20. studenog 2013.

1a. Ponuditelj investicijskog proizvoda daje osobama prethodno pisano dopuštenje za dostavljanje svog dokumenta s ključnim informacijama malim ulagateljima. Takvo dopuštenje ponuditelj investicijskog dokumenta može dati neograničeno, na ograničeno razdoblje ili pod određenim uvjetima. Ako nije zadovoljen neki određen uvjet, za potrebe ovog stavka smatra se da takvo dopuštenje nije dano.

1b. Mali ulagatelji potvrđuju u pisanom ili elektroničkom obliku da su primili dokument s ključnim informacijama.

2. Odstupajući od odredaba stavka 1. te podložno članku 13. stavku 5. prodavatelj investicijskog proizvoda prije sklapanja transakcije daje malom ulagatelju službenu internetsku stranicu na kojoj se može naći dokument s ključnim informacijama ako:

(a) mali ulagatelj odluči sklopiti transakciju koristeći se sredstvom komunikacije na daljinu;

(b) dostavljanje dokumenta s ključnim informacijama u skladu sa stavkom 1. nije moguće; ■

(ba) mali ulagatelj zatraži da dobije dokument s ključnim informacijama odmah nakon sklapanja transakcije kako se ne bi odgađala transakcije radi dobivanja dokumenta unaprijed. Prodavatelj investicijskog proizvoda ili osoba koja savjetuje o prodaji ne nude tu mogućnost prije nego mali ulagatelj to zatraži;

(c) prodavatelj investicijskog proizvoda o tome je obavijestio malog ulagatelja.

3. Ako se u ime malog ulagatelja provode uzastopne transakcije u vezi s istim investicijskim proizvodom u skladu s uputama koje je taj mali ulagatelj dao prodavatelju investicijskog proizvoda prije prve transakcije, obveza dostavljanja dokumenta s ključnim informacijama iz stavka 1. primjenjuje se samo na prvu transakciju, osim ako je dokument s ključnim informacijama bio ažuriran ili ako je dostupno novo godišnje izvješće.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. u kojima se navode:

(a) uvjeti za ispunjavanje zahtjeva za pravovremeno dostavljanje dokumenta s ključnim informacijama kako je navedeno u stavku 1.;

(b) način i vremenski rok za dostavljanje dokumenta s ključnim informacijama u skladu sa stavkom 2.

Članak 13.

1. Prodavatelj investicijskog proizvoda dostavlja dokument s ključnim informacijama prije sklapanja obvezujućeg sporazuma s malim ulagateljem i to besplatno. Papirnati se primjerak dostavlja besplatno ako se investicijska preporuka ili usluga posredovanja pruža osobno.

2. Osoba koja savjetuje o investicijskom proizvodu ili prodavatelj investicijskog proizvoda ili posrednik u toj prodaji dostavlja dokument s ključnim informacijama malom ulagatelju na jednom od sljedećih medija koji malom ulagatelju moraju biti stvarno dostupni:

(a) na papiru;

(b) na trajnom mediju koji nije papir ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 4.; ili

(c) na internetskoj stranici ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 5.

3. Međutim, ako je dokument s ključnim informacijama dostavljen na trajnom mediju koji nije papir ili na internetskoj stranici, primjerak na papiru dostavlja se malom ulagaču na zahtjev i besplatno.

4. Dokument s ključnim informacijama može se dostaviti na trajnom mediju koji nije papir ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) upotreba trajnog medija prikladna je u kontekstu poslovne transakcije koja se odvija između osobe koja savjetuje ili prodavatelja investicije ili posrednika u toj prodaji, proizvoda i malog ulagatelja te

Srijeda, 20. studenog 2013.

(b) mali ulagatelj mogao je izabrati između informacija na papiru i na trajnom mediju i odabrao je taj drugi medij.

5. Dokument s ključnim informacijama može se dostaviti putem internetske stranice ako je dokument s ključnim informacijama naslovljen osobno na malog ulagatelja ili ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) dostavljanje dokumenta s ključnim informacijama putem internetske stranice prikladno je u kontekstu poslovne transakcije koja se odvija između osobe koja savjetuje o investicijskom proizvodu ili prodavatelja investicijskog proizvoda ili posrednika u toj prodaji, te malog ulagatelja;

(b) mali ulagatelj je pristao na dostavljanje dokumenta s ključnim informacijama putem internetske stranice;

(c) mali ulagatelj je obaviješten elektroničkim putem o adresi internetske stranice i mjestu na internetskoj stranici gdje može pristupiti dokumentu s ključnim informacijama;

(d) ako je dokument s ključnim informacijama revidiran u skladu s člankom 10., malom se ulagatelju također daje najnovija verzija; na zahtjev malog ulagatelja daju mu se i prethodne verzije;

(e) osigurano je da dokument s ključnim informacijama bude dostupan na internetskoj stranici toliko dugo koliko bi malom ulagatelju razumno trebalo da se s njime posavjetuje.

6. Za potrebe stavaka 4. i 5. dostavljanje informacija upotrebom trajnog medija koji nije papir ili internetskom stranicom smatra se prikladnim u kontekstu poslovne transakcije koja se odvija između prodavatelja investicijskog proizvoda i malog ulagatelja ako postoje dokazi da mali ulagatelj ima redovit pristup internetu. Dokazom se smatra elektronička adresa koju mali ulagatelj dostavlja za potrebe te transakcije.

POGLAVLJE II.a

INTERVENCIJE NA PODRUČJU PROIZVODA

Članak 13.a

Ovlasti intervencije europskih nadzornih tijela

1. U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 ili Uredbe (EU) br. 1095/2010, europska nadzorna tijela nadziru investicijske proizvode ili financijske instrumente koji su stavljeni na tržište, distribuirani ili prodani u Uniji. ESA mogu u suradnji s nadležnim tijelima istražiti nove investicijske proizvode ili financijske instrumente prije njihovog stavljanja na tržište, distribuiranja ili prodaje u Uniji.

2. U skladu s člankom 9. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 ili Uredbe (EU) br. 1095/2010, europsko nadzorno tijelo može, ako su na temelju opravdanih razloga zadovoljeni uvjeti iz stavaka 3. i 4. ovog članka, privremeno zabraniti ili ograničiti marketing, distribuciju ili prodaju investicijskih proizvoda ili financijskih instrumenata u Uniji.

ESA mogu navesti u kojim se okolnostima primjenjuju zabrana ili ograničenje te kada su podložni iznimkama.

3. Europsko nadzorno tijelo donosi odluku iz stavka 2. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) predložena mjera suočava se s ozbiljnom prijetnjom zaštiti ulagača ili urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije;

(b) regulatorni zahtjevi prema zakonodavstvu Unije koji su primjenjivi na relevantni investicijski proizvod, financijski instrument ili aktivnost ne suočavaju se s prijetnjom;

Srijeda, 20. studenog 2013.

- (c) nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzeli mjere za suočavanje s prijetnjom ili se mjere koje su poduzete ne suočavaju s prijetnjom na prikladan način.

Kada su ispunjeni uvjeti izneseni u prvom podstavku, europsko nadzorno tijelo može nametnuti zabranu ili ograničenje kako je navedeno u stavku 2.

4. Kada se poduzimaju mjere prema ovom članku, europsko nadzorno tijelo uzima u obzir opseg u kojem mjera:

- (a) nema štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta ili na male ulagatelje koji je neproporcionalan koristima mjere; niti

- (b) ne stvara rizik regulatorne arbitraže;

Ako je nadležno tijelo ili su nadležna tijela poduzela mjeru prema članku 13.b, europsko nadzorno tijelo može poduzeti bilo koju mjeru iz stavka 2. bez izdavanja mišljenja navedenog u članku 13.c.

5. Prije odlučivanja o poduzimanju bilo koje mjere prema ovom članku, europsko nadzorno tijelo obavještava nadležna tijela o mjeri koju predlaže.

6. Prije donošenja odluke prema stavku 2., europsko nadzorno tijelo daje obavijest o svojoj namjeri da zabrani ili ograniči investicijski proizvod ili financijski instrument osim ako nisu provedene neke izmjene značajki investicijskog proizvoda ili financijskog instrumenta u određenom vremenskom roku.

7. Svako europsko nadzorno tijelo na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest o svakoj odluci o poduzimanju bilo kakve mjere prema ovom članku. U obavijesti se navode pojedinosti o zabrani ili ograničenju i navodi se rok od objavljivanja obavijesti nakon kojeg će mjere stupiti na snagu. Zabrana ili ograničenja primjenjuje se samo na mjere poduzete nakon što je stupilo na snagu.

8. Relevantna ESA pregledavaju zabranu ili ograničenje nametnuto prema stavku 2. u odgovarajućim vremenskim razdobljima, a najmanje svaka tri mjeseca. Ako se zabrana ili ograničenje ne obnove nakon razdoblja od tri mjeseca, ono ističe.

9. Mjera koju usvoje ESA prema ovom članku imaju prednost pred bilo kakvim prethodnim mjerama koje je poduzelo nadležno tijelo.

10. Komisija usvaja delegirane akte u skladu s člankom 23. navodeći kriterije i čimbenike koje europska nadzorna tijela trebaju uzeti u obzir prilikom utvrđivanja kada nastaju prijetnje zaštiti ulagača ili urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta te stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije iz stavka 3. točke (a). Ti delegirani akti osiguravaju da ESA mogu, kada je to prikladno, djelovati na preventivnoj osnovi te da se od njih neće tražiti da čekaju da se investicijski proizvod ili financijski instrument stavi na tržište, distribuira ili proda, ili da se neka vrsta aktivnosti ili prakse provede prije poduzimanja mjere.

Članak 13.b

Intervencija nadležnih tijela na području proizvoda

1. Ponuditelji investicijskog proizvoda nadležnom tijelu koje taj proizvod regulira u državi članici u kojoj se stavlja na tržište, distribuira ili prodaje, šalju dokument s ključnim informacijama o svom investicijskom proizvodu.

2. Ponuditelji investicijskog proizvoda nadležnom tijelu koje taj proizvod regulira u državi članici u kojoj se stavlja na tržište, distribuira ili prodaje, šalju ažuriranja dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelje, odražavajući materijalne značajne promjene koje definiraju europska nadzorna tijela.

3. Nadležno tijelo može osigurati usklađivanje sadržaja iznesenog u dokumentu s ključnim informacijama s odredbama Poglavlja II. ove Uredbe prije stavljanja na tržište, distribucije ili prodaje investicijskog proizvoda.

Srijeda, 20. studenog 2013.

4. Nadležno tijelo može istražiti nove investicijske proizvode ili financijske instrumente prije njihovog stavljanja na tržište, distribuiranja ili prodaje u državi članici.

5. Nadležno tijelo može zabraniti ili ograničiti u toj državi članici ili iz nje:

(a) trgovanje, distribuciju ili prodaju investicijskog proizvoda ili financijskog instrumenta;

(b) određene vrste financijskih aktivnosti ili praksi.

6. Nadležno tijelo može poduzeti mjere iz stavka 6. ako je na temelju opravdanih razloga zadovoljen uvjet da:

(a) investicijski proizvod, financijski instrument ili aktivnost ili praksa potiče zabrinutost za zaštitu značajnog ulagatelja ili predstavlja ozbiljnu prijetnju pravilnom funkcioniranju i integriteti financijskih tržišta ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava unutar jedne ili više država članica, uključujući putem stavljanja na tržište, distribucije, pružanja naknade ili poticaja u vezi s investicijskim proizvodom ili financijskim instrumentom;

(b) izvedeni proizvod ima štetan utjecaj na mehanizam određivanja cijene na temeljnom tržištu;

(c) postojeći regulatorni zahtjevi prema zakonodavstvu Unije koji su primjenjivi na financijske instrumente ili aktivnosti ili prakse ne suočavaju se u dovoljnoj mjeri s rizicima iz stavka (a) i s pitanjem se ne bi moglo bolje suočiti unaprijednim nadzorom ni provedbom postojećih zahtjeva;

(d) mjerom se proporcionalno vodi računa o naravi utvrđenih rizika, razini i strukturi relevantnih ulagača ili sudionika na tržištu i vjerojatan učinak mjere na ulagače i sudionike na tržištu koji mogu posjedovati, koristiti ili imati koristi od financijskog instrumenta ili aktivnosti;

(e) nadležno tijelo uredno je provelo savjetovanje s nadležnim tijelima u drugim državama članicama na koje bi mjera mogla imati znatan utjecaj; te

(f) mjera nema diskriminirajući učinak na usluge ili aktivnosti koje su pružene iz druge države članice.

Kada su ispunjeni uvjeti izneseni u prvom podstavku, nadležno tijelo može nametnuti zabranu ili ograničenje za investicijski proizvod ili financijski instrument koji je stavljen na tržište, distribuiran ili prodan klijentima u ili iz države članice.

Zabrana ili ograničenje može se primijeniti u okolnostima ili biti podložno iznimkama koje određuje nadležno tijelo.

7. Prije donošenja zabrane ili ograničenja prema stavku 5., nadležno tijelo daje obavijest o svojoj namjeri da zabrani ili ograniči investicijski proizvod ili financijski instrument osim ako nisu provedene neke izmjene značajki investicijskog proizvoda ili financijskog instrumenta u određenom vremenskom roku.

8. Nadležno tijelo ne određuje zabranu ili ograničenje prema ovom članku osim ako, ne manje od jednog mjeseca prije donošenja mjere, nije pismenim ili nekim drugim dogovorenim putem obavijestilo sva nadležna tijela uključena u taj proces i europska nadzorna tijela o detaljima o:

(a) financijskom instrumentu ili aktivnosti ili praksi na koje se predložena mjera odnosi;

(b) preciznoj naravi predložene zabrane ili ograničenja i kada se planira stupanje na snagu te

(c) dokazima na kojima je utemeljilo svoju odluku i po kojima su zadovoljeni svi uvjeti iz stavka 6.

Srijeda, 20. studenog 2013.

9. Kada bi vrijeme potrebno za konzultaciju u skladu sa stavkom 3. točkom (e) i odgoda od jednog mjeseca iz stavka 8. moglo prouzročiti nepovratnu štetu za potrošače, nadležno tijelo može prema ovom članku poduzeti mjere na provizornoj razini u razdoblju ne duljem od tri mjeseca. U tom slučaju nadležno tijelo odmah obavještava sva druga tijela i europska nadzorna tijela o poduzetim mjerama.

10. Nadležno tijelo na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest o svakoj odluci o nametanju zabrane ili ograničenja iz stavka 5. U obavijesti se navode pojedinosti o zabrani ili ograničenju, vremenskom roku od objavljivanja obavijesti nakon kojeg će mjere stupiti na snagu i dokazi po kojima su zadovoljeni svi uvjeti iz stavka 6. Zabrana ili ograničenje ne primjenjuje se u vezi s mjerama poduzetim nakon objavljivanja obavijesti.

11. Nadležno tijelo povlači zabranu ili ograničenje ako uvjeti iz stavka 6. više nisu primjenjivi.

12. Komisija delegiranim aktima u skladu s člankom 23. donosi mjere kojima se određuju kriteriju i čimbenici o kojima nadležno tijelo treba voditi računa prilikom utvrđivanja kada nastaju prijetnje zaštiti ulagača ili urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta te stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije iz stavka 3. točke (a).

Članak 13.c

Uloga koordinatora europskih nadzornih tijela

1. Svako europsko nadzorno tijelo preuzima ulogu olakšavanja i koordiniranja u vezi s mjerom koju donose nadležna tijela prema članku 13.b. Svako europsko nadzorno tijelo posebno osigurava da su mjere koje poduzima nadležno tijelo opravdane i proporcionalne te, po potrebi, da su nadležna tijela pri njihovom donošenju imala dosljedan pristup.

2. Nakon primanja obavijesti prema članku 13.b o bilo kojoj mjeri koja se nameće prema tom članku, europsko nadzorno tijelo usvaja mišljenje o tome smatra li zabranu ili ograničenje opravdanim i proporcionalnim. Ako europsko nadzorno tijelo smatra da je radi suočavanja s rizikom potrebno da druga nadležna tijela poduzmu mjeru također to treba navesti u mišljenju. Mišljenje se objavljuje na internetskoj stranici europskog nadzornog tijela.

3. Ako nadležno tijelo predlaže poduzimanje mjere koja nije u skladu s mišljenjem koje je usvojilo europsko nadzorno tijelo prema članku 2. ili je poduzme, ili ako odbije poduzeti mjeru protivno takvom mišljenju, odmah na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest u kojoj se iscrpno objašnjavaju razlozi takvog postupanja.

Članak 13.d

Objavljivanje naknada i troškova

Sljedeću informacija objavljuje osoba koja prodaje investicijski proizvod u zasebnom dokumentu različitom od dokumenta s ključnim informacijama:

1. Sve naknade iz članka 8. stavka 2. točke (c) objavljuju se kumulativno. Ne reklasificiraju se kao dio ulaganja kada se nalaze u donjem sloju ulaganja.

2. Troškovi investicijskog savjetovanja ne temelje se na jedinstvenoj stopi postotka, osim ako ulagatelj prije toga nije postigao dogovor. Ako je dogovorena jedinstvena stopa postotka, osoba koja prodaje investicijski proizvod u potpunosti objavljuje što će to značiti u vrijeme trajanja ulaganja ili u roku kojeg odredi ulagatelj.

3. Osoba koja prodaje investicijski proizvod ili savjetuje ulagatelja, ulagatelju pruža raščlambu vremena provedenog na tom savjetovanju koja se šalje u obliku minuta ili sati, prema čemu se određuje satnica, osim ako nije određena jedinstvena stopa postotka prema stavku 2.

Srijeda, 20. studenog 2013.

Članak 13.e**Upravljanje rizicima**

1. Ponuditelj investicijskog proizvoda koristi postupak upravljanja rizikom koji u svako vrijeme omogućuje nadzor i mjerenje profila rizičnosti investicijskog proizvoda.

On koristi postupak za točnu i neovisnu procjenu vrijednosti neuvrštenih (OTC) izvedenica.

Također redovito obavješćuje nadležna tijela svoje matične države članice o vrstama izvedenih instrumenata, rizicima temeljne imovine, kvantitativnim ograničenjima ulaganja i odabranim metodama za procjenu rizika povezanih s transakcijama s izvedenim instrumentima za svaki proizvod.

2. Ponuditelj investicijskog proizvoda osigurava da ukupna izloženost investicijskog proizvoda u odnosu na izvedene instrumente ne prelazi ukupnu vrijednost investicijskog proizvoda.

Izloženost se izračunava uzimajući u obzir trenutnu vrijednost temeljne imovine, rizik druge ugovorne strane, buduća tržišna kretanja i raspoloživo vrijeme za likvidaciju pozicija.

Ako je u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca ugrađena izvedenica, izvedenica se uzima u obzir pri usklađivanju sa zahtjevima iz ovog članka.

3. Izračun rizičnih vrijednosti mora se provesti na temelju sljedećih parametara:

(a) jednostranog intervala pouzdanosti od 99 %;

(b) razdoblja posjedovanja od jednog mjeseca (20 radnih dana); te

(c) učinkovitog vremena promatranja faktora rizičnosti od najmanje tri godine (750 radnih dana) osim ako je kreće vrijeme promatranja opravdano značajnim porastom nestabilnosti cijena (primjerice zbog loših uvjeta na tržištu)

4. Europsko nadzorno tijelo priprema nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

(a) smjernica za mjerenje rizičnosti i izračun ukupne izloženosti investicijskog proizvoda prodanog malom ulagatelju;

(b) smjernica financijskih pokazatelja.

Europsko nadzorno tijelo Komisiji podnosi nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do...

Komisiji se dodjeljuje ovlast donošenja regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010 i Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 13.f**Pravila isplate**

1. Isplata investicijskog proizvoda ne smije:

(a) uključivati mehanizme, događaje ili kategorije imovine koji stvaraju rizik pogrešnog tumačenja;

(b) uvjetovati pojavu događaja neuobičajenih za male ulagatelje, poput razine jamstvenog kapitala financijske institucije; ili

(c) uključivati značajke ambalaže koji utječu na pristrano ponašanje malih ulagatelja.

2. Europska nadzorna tijela izrađuju smjernice koje omogućuju daljnje vođenje u vezi s uvjetima iz stavka 1.

Srijeda, 20. studenog 2013.

POGLAVLJE III. ŽALBE, PRAVNA ZAŠTITA, SURADNJA

Članak 14.

Ponuditelj i prodavatelj investicijskog proizvoda uspostavljaju odgovarajuće postupke i pravila kojima se osigurava da:

- (a) mali ulagatelji imaju učinkovit način podnošenja pritužbi protiv ponuditelja investicijskog proizvoda;
- (b) mali ulagatelji koji su podnijeli pritužbu u vezi s dokumentom s ključnim informacijama ili prilogom dokumentu s ključnim informacijama dobiju sadržajan odgovor na vrijeme i na primjeren način; te
- (c) *su također dostupni postupci za učinkovit pravni lijek u slučaju prekograničnih sporova, posebno ako se ponuditelj investicijskog proizvoda nalazi u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji.*

Članak 15.

1. U skladu s Direktivom o alternativnom rješavanju sporova između potrošača [2011/0373(COD)] i Uredbe o rješavanju internetskih sporova potrošača [2011/0374(COD)], države članice osiguravaju da ako malo ulagatelj pokrene postupak za alternativno rješavanje sporova u skladu s nacionalnim zakonima protiv ponuditelja ili prodavatelja investicijskog proizvoda u vezi sa sporom o pravima i obvezama utvrđenima ovom Uredbom, ponuditelj ili prodavatelj investicijskog proizvoda sudjeluje u tom postupku ako :

- (a) ishod postupka su odluke koje mogu biti obvezujuće za ponuditelja i prodavatelja investicijskih proizvoda;
- (b) rok zastare za pokretanje spora pred sudom privremeno se obustavlja tijekom trajanja alternativnog rješavanja spora;
- (c) rok zastare za tužbu privremeno se obustavlja tijekom trajanja postupka;
- (d) postupak je besplatan ili dostupan po niskoj cijeni, kako je određeno nacionalnim zakonodavstvom;

1.a *Kada je tijelima za alternativno rješavanje sporova dopušteno uspostavljanje unaprijed određenih novčanih pragova radi ograničavanja pristupa postupcima za alternativno rješavanje sporova, države članice osiguravaju da ti pragovi ne budu postavljeni na razinu koja bi znatno onemogućila pristup potrošača pritužbama koje obrađuju tijela za alternativno rješavanje sporova.*

2. Države članice obavještavaju Komisiju o tijelima nadležnima za postupke iz stavka 1. do [upisati točan datum šest mjeseci nakon stupanja na snagu/primjene ove Uredbe]. Komisiju bez odgode obavještavaju o svakoj kasnijoj promjeni u vezi s tim tijelima

3. Tijela nadležna za postupke iz stavka 1. međusobno surađuju na rješavanju prekograničnih sporova koji proizlaze iz ove Uredbe.

Članak 15.a

Informacije o alternativnom rješavanju sporova

1. *Države članice osiguravaju da ponuditelj ili prodavatelj investicijskog proizvoda obavijeste malog ulagatelja o tijelima za alternativno rješavanje sporova koja se na njih odnose i koja su nadležna za potencijalne sporove između njih i malog ulagatelja. Također navode obvezuju li se ili ne te jesu li obvezni ili ne koristiti se uslugama tih tijela za rješavanje sporova s malim ulagateljima.*

Srijeda, 20. studenog 2013.

2. Informacije iz stavka 1. navedene su na jasan, razumljiv i lako dostupan način na internetskoj stranici trgovca, ako ona postoji, te u općim uvjetima prodaje ili ugovorima o pružanju usluga ako su sklopljeni između trgovca i potrošača.

3. Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima spor između malog ulagatelja i ponuditelja ili prodavatelja investicijskog proizvoda na teritoriju njihove države, a nakon izravne pritužbe malog ulagatelja ponuditelju ili prodavatelju investicijskog proizvoda, nije mogao biti riješen, ponuditelj ili prodavatelj investicijskog proizvoda malom ulagatelju dostavljaju informacije iz stavka 1. i navode hoće li se spor rješavati preko nadležnog tijela za alternativno rješavanje sporova. Te se informacije dostavljaju na papiru ili drugom trajnom mediju.

Članak 15.b

Kolektivno alternativno rješavanje sporova

Države članice mogu nastaviti s postupcima za alternativno rješavanje sporova koji zajedno obuhvaćaju identične ili slične sporove između ponuditelja i prodavatelja investicijskih proizvoda i nekoliko malih ulagatelja ili uvesti takve postupke. Sustavi alternativnog rješavanja sporova za pojedinačne i kolektivne sporove te pravnu zaštitu su postupci komplementarni jedan drugome i međusobno se ne isključuju.

Članak 16.

Za potrebe primjene ove Uredbe, nadležna tijela surađuju međusobno i s tijelima odgovornima za izvansudske žalbe i postupke pravne zaštite iz članka 15.

Nadležna tijela, bez nepotrebnog odlaganja, uzajamno dostavljaju informacije potrebne za izvršavanje njihovih zadaća iz ove Uredbe.

Članak 17.

1. Države članice primjenjuju **Direktivu 95/46/EZ** na obradu osobnih podataka provedenu u državama članicama sukladno ovoj Uredbi.

2. Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provode EBA, EIOPA i ESMA.

POGLAVLJE IV.

ADMINISTRATIVNE KAZNE I OSTALE MJERE

Članak 18.

1. Države članice donose pravila za određivanje prikladnih administrativnih kazni i ostalih mjera koje se primjenjuju na situacije koje krše odredbe ove Uredbe te donose sve potrebne mjere kako bi osigurale da se te odredbe provedu. Te kazne i ostale mjere trebaju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

Države članice, 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe, Komisiju i Zajednički odbor ESA obavještavaju o pravilima iz prvog podstavka. Komisiju i Zajednički odbor ESA bez odgode obavještavaju o svakoj naknadnoj izmjeni.

2. Nadležna tijela, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, imaju sve ovlasti nadzora, uključujući ovlasti istrage, koje su im prema potrebi dostupne za ispunjenje obveza utvrđenih ovom Uredbom.

2.a Prilikom korištenja svojih ovlasti utvrđenih u članku 19., nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da administrativne kazne i ostale mjere proizvedu željene rezultate ove Uredbe te koordiniraju svoje djelovanje kako bi izbjegle moguća dupliciranja i preklapanja u primjeni administrativnih kazni i ostalih mjera na prekogranične slučajeve.

Srijeda, 20. studenog 2013.

Članak 19.

1. Ovaj članak se primjenjuje na svako kršenje ove Uredbe.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlasti određivanja barem sljedećih administrativnih kazni i ostalih administrativnih mjera:

- (a) nalog koji zabranjuje trgovanje investicijskim proizvodom;
- (b) nalog koji obustavlja trgovanje investicijskim proizvodom;
- (c) upozorenje, koje je javno i u kojem se navodi odgovorna osoba i vrsta kršenja;
- (d) nalog za objavu nove verzije dokumenta s ključnim informacijama;

(da) u slučaju pravne osobe, administrativne novčane kazne u iznosu od najviše 10 % ukupnog godišnjeg prometa te pravne osobe u prethodnoj poslovnoj godini; ako je pravna osoba društvo kći matičnog društva, relevantni ukupni godišnji prihod je ukupni godišnji prihod koji proizlazi iz konsolidiranog financijskog izvještaja krajnjeg matičnog poduzeća u prethodnoj poslovnoj godini;

(db) u slučaju fizičke osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 5 000 000 EUR, ili u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, odgovarajuća vrijednost u nacionalnoj valuti na dan stupanja na snagu ove Direktive;

3. Države članice osiguravaju da, kada nadležna tijela odrede jednu ili više administrativnih kazni i ostalih mjera u skladu sa stavkom 2., nadležna tijela imaju ovlasti da izdaju ili da zatraže od ponuditelja ili prodavatelja investicijskog proizvoda da izda izravno izvješće malom ulagatelju u pitanju, pružajući mu informacije o administrativnoj kazni ili drugoj mjeri te informirajući ga gdje da usmjeri žalbe ili preda molbe za pravnom pomoći.

Članak 20.

Nadležna tijela primjenjuju administrativne kazne i ostale mjere prema članku 19. stavku 2., uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti uključujući:

- (a) ozbiljnost i trajanje kršenja;
- (b) stupanj odgovornosti odgovorne fizičke ili pravne osobe;
- (c) utjecaj kršenja interesa malog ulagatelja;
- (d) suradničko ponašanje fizičke ili pravne osobe odgovorne za kršenje;
- (e) prethodna kršenja odgovorne fizičke ili pravne osobe.

(ea) sve mjere koje je donijela odgovorna osoba u cilju sprječavanja ponavljanja kršenja u budućnosti.

(eb) svaku naknadu koju odgovorna osoba pruža malom ulagatelju.

Članak 21.

1. Kada nadležno tijelo javnosti otkrije administrativne kazne i ostale mjere, odmah mora te administrativne kazne i ostale mjere priopćiti ESA.

Srijeda, 20. studenog 2013.

2. Države članice jednom godišnje nadležnom europskom nadzornom tijelu pružaju ukupne podatke o administrativnim kaznama i ostalim mjerama određenima u skladu s člankom 18. i 19. stavkom 2.
3. ESA objavljuju te podatke u godišnjem izvješću.

Članak 22.

Kazne i mjere određene za kršenje iz članka 19. stavka 1. objavljuju se javnosti bez nepotrebne odgode, a uključuju barem informaciju o načinu kršenja ove Uredbe i identitetu odgovornih za kršenje. Nadležna tijela mogu uskratiti identitet subjekta administrativne kazne ili druge mjere na svojoj internetskoj stranici nakon najmanje pet godina.

POGLAVLJE IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za usvajanje delegiranih akata iz članka 8. stavka 5., članka 10. stavka 2., članka 12. stavka 4, članka 13.a stavka 10. i članka 13.b stavka 9. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od [dvije godine] od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Delegiranje ovlasti automatski se produžuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće ovom produženju ne usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 8. stavka 5., članka 10. stavka 2., članka 12. stavka 4., članka 13.a stavka 10. i članka 13.b stavka 9. Odlukom o poništenju povlači se delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Poništenje proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji datum naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija o njemu istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 8. stavkom 5, člankom 10. stavkom 2., člankom 12. stavkom 4., člankom 13.a stavkom 10. i člankom 13.b stavkom 9. stupa na snagu samo ako se tomu ne usprotive ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od dostavljanja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće izvijestili Komisiju da se ne protive. To se razdoblje produžuje za [dva mjeseca] na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

5a. Bez ugrožavanja ostalih odredbi Uredbe (EU) br. 1093/2010, 1094/2010 i 1095/2010, rok za ulaganje prigovora za Europski parlament i Vijeće, u slučaju da Komisija odobri nacrt regulatornog tehničkog standarda bez izmjena, iznosi dva mjeseca [zbog složenosti i razmjera pokrivenih pitanja]. To razdoblje se može jednom produžiti za još jedan mjesec na zahtjev Europskom parlamenta ili Vijeća.

Članak 23.a

Daljnje odredbe za nacrt regulatornog tehničkog standarda

1. Bez obzira na vremenski rok pružen za predaju nacrta regulatornog tehničkog standarda Komisiji, moraju se dogovoriti faze predaje koje određuju tekstove ili skupine tekstova koji se predaju 12, 18 ili 24 mjeseca unaprijed.

Srijeda, 20. studenog 2013.

2. **Komisija ne usvaja regulatorni tehnički standard na način da, u vrijeme stanke, Europskom parlamentu smanji vrijeme nadzora, uključujući bilo koje produljenje, na manje od dva mjeseca.**
3. **Europska nadzorna tijela savjetuju se s Europskim parlamentom u vrijeme faza nacrt regulatornog tehničkog standarda, osobito kada postoji zabrinutost u vezi s područjem primjene ove Uredbe.**
4. **Kada nadležni odbor Europskog parlamenta odbaci regulatorni tehnički standard i kada je ostalo manje od dva tjedna prije početka sljedeće plenarne sjednice, Europski parlament može produžiti rok za prigovor iz članka 23. stavka 5.a do datuma plenarne sjednice koja će se održati nakon sljedeće.**
5. **U slučaju odbijanja regulatornog tehničkog standarda i kada identificirana pitanja imaju ograničeno područje djelovanja, Komisija može usvojiti brži vremenski raspored za dostavljanje revidiranih nacrt.**
6. **Komisija osigurava da se na sve upite nadzornog tima Europskog parlamenta koje formalno podnese predsjednik nadležnog odbora pravovremeno odgovori prije usvajanja nacrt regulatornog tehničkog standarda.**

Članak 24.

1. Društva za upravljanje i investicijska društva iz članka 2. stavka 1. i članka 27. Direktive 2009/65/EZ te prodavatelji udjela prenosivih vrijednosnih papira prema članku 1. stavku 2. te Direktive izuzeti su od obveza iz ove Uredbe do [Tri godine nakon stupanja na snagu].

1.a Društva za upravljanje i investicijska društva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, te prodavatelji udjela alternativnih investicijskih fondova (AIF-a) kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki (a) te Direktive izuzeti su od obveza iz ove Uredbe pod uvjetom da dostave dokumenta s ključnim informacijama za ulagatelja sukladno nacionalnom zakonu u skladu s člankom 78. Direktive 2009/65/EZ ili odgovarajućim odredbama nacionalnog zakona do [Tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Članak 25.

1. Četiri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe, Komisija je revidira. Revizija uključuje opći pregled praktične primjene pravila utvrđenih ovom Uredbom, uzimajući u obzir razvoje na tržištu malih investicijskih proizvoda. Revizija se također odražava na moguće proširenje područja djelovanja ove Uredbe na nove i inovativne financijske proizvode koji se distribuiraju u Uniji.
2. Nakon savjetovanja sa Zajedničkim odborom ESA, Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

2.a Od ..[Datum stupanja na snagu ove uredbe], ponuditelji investicije stvaraju dokument s ključnim informacijama u skladu s ovom Uredbom i izuzeti su od predaje sažetka prospekta prema članku 5. stavku 2. Direktive 2003/71/EZ.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

Srijeda, 20. studenog 2013.

Članak 26.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od ... [Datum: dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe]

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik
